

**II Міжнародна науково-практична конференція
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

5. Климов Е. А. Путь в профессию / Е. А. Климов. – Ленинград : Лениздат, 1974. – 190 с.
6. Кон И. С. В поисках себя: Личность и ее самосознание / И. С. Кон. – М. : Политиздат, 1984. – 335 с.
7. Леонгард К. Акцентуированные личности / К. Леонгард. – К. : Вища школа, 1981. – 392 с.
8. Чепелева Н. В. Теоретико-методологічні засади психологічної герменевтики // Проблеми психологічної герменевтики. Монографія / [За ред. Н.В. Чепелевої] / Н. В. Чепелева. – К. : Міленіум, 2004. – 276 с.

УДК 37.034(043.2)

**Дивнич О.О.,
Бреус Д.С.,**

Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ

**ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ
ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

Використання інтерактивних технологій в навчальному процесі сприятиме не лише вдосконаленню процесу фахової освіти студентів, але і кращому засвоєнню теоретичного програмового матеріалу. Інформаційна діяльність повинна мати не лише прикладний характер (бути умовою успішної навчальної та наукової роботи), а й мати дидактичне значення – розвивати певні особистісні якості, вимагати специфічних знань, умінь, навичок і компетентностей.

Зміни, що відбуваються нині в Україні потребують нових підходів до викладання загальноосвітніх дисциплін. В умовах ущільнення учбового матеріалу саме використання інноваційних технологій є найефективнішим способом навчання, яке створює умови для диференційованого та індивідуального підходу до кожного учня, дає учню цілісне бачення світу та знаходження його власного місця в ньому. Врешті учень напрацьовує не лише інструментальний розум, але й комунікативний.

Протягом останніх років викладачі професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ) широко впроваджують в практику нові освітні технології:

Найбільш популярними у педагогів професійної школи є такі педагогічні технології:

1. Інформаційно-розвивальні, які передбачають виклад педагогом теоретичних відомостей під час проведення лекції або семінарського заняття;

II Міжнародна науково-практична конференція ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

організацію самостійної роботи учнів з вивчення нових знань з теоретичних джерел, інструкцій, комп'ютерних засобів навчання.

2. Діяльнісні, спрямовані на підготовку професіонала, здатного кваліфіковано розв'язувати виробничі завдання. Ці технології передбачають проведення аналізу виробничих ситуацій, розв'язання ситуативних виробничих завдань, ділові ігри, моделювання професійної діяльності в навчальному процесі, організацію професійно спрямованої дослідницько-пошукової роботи тощо.

3. Розвивальні, спрямовані на професійний розвиток майбутнього фахівця, здатного творчо працювати, самостійно визначати способи і засоби вирішення проблемних виробничих ситуацій тощо. До цих технологій входять – проблемне навчання, проблемні лекції, семінари, навчальні дискусії, лабораторно-практичні роботи з елементами дослідництва, діяльності, ігри.

4. Особистісно орієнтовані, метою яких є формування активної, творчої особистості майбутнього фахівця, здатного самостійно будувати і коригувати свою навчально-пізнавальну діяльність. До цих технологій входить аудиторна (незначна) і позааудиторна самостійна діяльність учнів, робота за індивідуальним планом, дослідницька робота, метод проектів тощо.

Різноманітність інноваційних технологій робить процес навчання дійсно творчим, збуджує зацікавленість учнів, поліпшує розуміння і засвоєння матеріалу.

Методичні форми роботи дають такі відсотки:

- лекція — 5 % засвоєння;
- індивідуальне або групове читання — 10 % засвоєння;
- аудіовізуальний метод—20 % засвоєння;
- демонстрування — 30 % засвоєння;
- групові дискусії — 50 % засвоєння;
- активне навчання (рольові ігри, розігрування ситуацій) — 70 % засвоєння;
- навчання інших — 90 % засвоєння.

Інтерактивне навчання – взаємодія викладача і учня. Під час інтерактивного навчання учні стають більш комунікабельними, демократичними у спілкуванні, вчать критично мислити, приймають продумані рішення.

Технологія інтерактивного навчання може здійснюватися в таких формах: робота в парах; ротаційні (змінні) трійки; карусель; робота в малих групах; акваріум; незавершена пропозиція; мозковий штурм; броунівський рух; дерево рішень; суд від свого імені; цивільні слухання; рольова (ділова) гра; займи позицію; дискусія; дебати.

Фактори, що стимулюють до застосування інноваційних технологій: методична робота, навчання на курсах підвищення кваліфікації, приклад і вплив

II Міжнародна науково-практична конференція ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

колег, приклад і вплив керівників, організація праці в навчальному закладі, увага до цих проблем керівництва, довіра, новизна діяльності, умови праці та можливість експериментування, заняття самоосвітою, інтерес до роботи, зростаюча відповідальність, можливість одержання визнання в колективі.

Використання мультимедійних технологій на уроках: використання аудіовізуальних засобів, створення учнівських комп'ютерних продуктів, використання телетестів.

Інтерактивні методи навчання: двічі по два, синтез думок, робота в парах, пошук скарбів, коло ідей, мікрофон, мозкова атака, аналіз ситуацій, дерево рішень, рольові ігри, дискусія, дуальна система, кейсове навчання, інноваційні методи навчання.

Методи активного навчання.

Неімітаційні: проблемна лекція; лекція з елементами проблемного навчання; евристична бесіда; навчальна дискусія; пошукова робота; навчально-практична конференція; самостійна робота з книгою; інформаційні повідомлення і реферати; опорне конспектування; тестовий контроль знань.

Імітаційні: рішення проблемних ситуацій; ігрове проектування; розігрування ролей; активний самоконтроль з розігруванням ролей; індивідуальний тренаж; ділові ігри.

В результаті використання активних методів навчання забезпечується отримання:

1. Трудових навичок.
2. Розвиток інтелектуальних якостей учнів.
3. Формування активної життєвої позиції учнів.

Застосування нетрадиційних форм проведення занять передбачає:

- використання колективних методів роботи учнів;
- прищеплювання інтересу до предмета, обраної професії;
- розвиток умінь і навичок самостійної роботи;
- активізацію діяльності учнів;
- становлення нових відносин між викладачем і учнями;
- оцінку діяльності учнів їхніми друзями, товаришами по навчанню.

Інноваційні методи навчання, спрямовані на розвиток творчої особистості учня і сприяють підвищенню якості молодших фахівців та викладачів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інноваційні технології навчання – шлях до підвищення якості професійної освіти, зацікавленості учнів у навчанні. Вони дають змогу диференціювати та індивідуалізувати процес навчання. Формують внутрішню мотивацію до активного сприйняття, засвоювання та передачі інформації. Сприяють формуванню комунікативних

**II Міжнародна науково-практична конференція
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ**

якостей учнів, активізують розумову діяльність. За інноваційними технологіями навчання майбутнє професійно - технічної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Завієна Н. Комп'ютеризація освіти в психолого-педагогічній літературі / Н. Завієна // Рідна школа. – 1999. – № 7-8. – С. 59-62.
2. Івашко Л. М. Освітнянський простір як об'єкт впровадження нових інформаційних технологій / Л. М. Івашко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2007. – Вип. 25. – С. 132-139.
3. Касьян В. А. Інформаційні технології навчання у професійно-технічних закладах / В. А. Касьян, О. І. Яковлев // Безпека життєдіяльності. – 2006. – №1. – С. 38-41.
4. Стрельников В. Ю. Інформаційні технології навчання / В. Ю. Стрельников // Проблеми освіти. – 2004. – №35. – С.84-85.

*Науковий керівник: Калениченко Р.А.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.9.351(043.2)

Свтушенко В.І.,
Національна академія внутрішніх справ, Київ

**ПРОФЕСІЙНА САМОСВІДОМІСТЬ МАЙБУТНІХ
СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК СКЛАДОВА
ЇХ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ**

Як відомо, професійне самовизначення полягає в усвідомленні майбутніми фахівцями відповідності своїх можливостей психологічним вимогам обраної професії, своєї ролі в системі соціальних відносин і своєї відповідальності за виконання зобов'язань, що виникають внаслідок зробленого вибору. На сьогодні невідповідність між суб'єктивними уявленнями про певну професійну діяльність та реальністю зазвичай призводить до того, що вже на першому курсі навчання у ВНЗ студенти незадоволені своїм професійним вибором і як наслідок, – зниження пізнавального й професійного інтересу та відмова працювати за обраним фахом.

Необхідною умовою зростання особистості як фахівця є саме її самовизначення у професійній діяльності. Комплекс проблем, пов'язаних із